

P. Stampa Giuseppe

ad praeclarissimum arcitac Pastorem

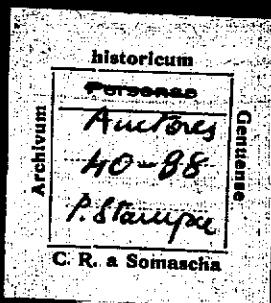
Sinuum degensem

cum egregia nobili puella mysticas celebrantem

Eurystes Parbanies

Elegia

1712

40
98

Ad praeclarissimum

Arcadiae Pastorem

Irindum Aegiensem

cum egregia nobili puella nuptis celebrantem

Euristeus Parebasius

Arcadiae Pastor

salutem, salutem, felicitatem, ac prolem

~~Epistola~~ Epistola haec scripta est ad Euristeo Parebasio Arcadiae Pastore, dum Grabedonne oppido antiquo in ripas Larii sito autummum agebat ad Irindum Aegiensem Arcadiae Pastorem Senogalliae degentem.

Pro Irindo Aegensi intellige nobilissimum iuvenem Comitem Franciscum Mariam Baldasinum. Pro Euristeo Parebasio intellige Iosephum M. Stampa Somasch. Congreg. sacerdotem, olim Romae in Clementino Collegio Rhetoricae paeceptorem.

I mea deposito festiva elegia luctu; (1)

prospera coniugibus fer mea vota novis.

Oh, mihi fors esset, quo tu contendis, eundil

ut facerem invidiam, quam facis ipsa mihi.

Perge, viamque tene, qua reddit Larius haustis (2)

nomen, iterque summ ponte revinctus aquis.

~~Teque per aureos~~ Teque per aureos hac digigat Abdua campos

(3) divite; frugoferum qua riger amen solum.

Donec ad Eridanum (4) fluvio deducta secundo

laetus ad Adriacum sit duce victa Pado.

Tunc maris Adriaci latus arripre, littera (5) dextrum

quae mergit pelago molle (6) Ravenna femur.

Recta hinc perge via, qua longa reververat aequor
littora, et attiguos excusat (7) umber agros.

Veneris ut (8) rigidi pendent ubi signa Camilli

quae primum domito victorab hostile tulit,

(9) moenia prospicies, et quae nova nupta colebat

(10) flumina caeruleas inter alumna Deas.

Progredere. Hanc olim sibi dives Isaurus alebat,

via erit (13) ut caecae tamum consurgere Divae,
non procul hinc, dices, est mihi meta viae.
Perge igitur, celeremque super transvecta (13) Metaurum,
trajice littorum; quod breve restat, iter.

Structaque ut occurrent (14) Senonum sub nomine quondam
moenia, tunc stabili fessa fruere mora.

(15) Montibus hic geminis Mons incubat unus, amoenum
cuius oliva caput, pacis amica, tegit.

Mille sub exeso iuvenes sub ibi monte videbis,
mille sub arborea ludere fronde nurus.

Mille per irrigus circumfraga littora Misi
ducere faestivos sole cadente choros.

Cum sisumb adspicies, cui sis transmissa (16) puellae,
cum simul invenies, sis cui missa (17) viro.

(18) Quae reliquis forma, qui maiestate praeibit,
non alios plane, quos petis esse scias.

(19) Fallere par candor, par fallere gratia nescit,
finge, quod illudi tu velis ipsa, ne quis.

Elige tu Nympham, cui malis, littera, tradi,
non alii tradi, quam cui missa, velis.

Elige tu iuvenem, cui malis, littera, mitti,
non alii malis, quam cui missa, dari.

Iunctus uterque manu, licet alteri adhaereat alter,
nec vacet officiis ille, vel illa, tuis;
ne verearis. Adi. Non est quem laedere possis;
(20) tutius ut pecces, carminis ductor abest.

Videris ut nuptam dare brachia velle marito,
protinus in medios labere, charta, sinus.

Solvet uterque manus, lapsamque ubi cognitus auctor,
te simul arripiens, te simul ambo legent.

Iungite, dic illis, iterum simul ambo solutas
(non erat haec nobis invida cura) manus.

Absit, ut alternos ausim dissolvere nexus,
quos alterna pars iuxti amore fides.

Nondum anima in vestros coelo descenderat artus,
talia cum vobis vincla parabat Hymen.

Vincla parabat Hymen, thalamique insignia vestri
inectabat rutilam nocte per astra (21) facem.

(22)

(22) Feruit insuetum felicia credere vulgus,

lucida sydereas fax imitata comas.

(23) Triste sed ut laeto lutavit lumine lumen,
sustulit ancipitem spes animosa metum,

Talibus auspiciis in vincula mutua lectos,
fas erat, et nasci conditione paras.

Par virique pudor, par mens, par forma decebat;
formaque par vobis, mensque, pudorque fuit.

Quisquis in alterutrum defigeret ora, videbat,
quidquid et illa simul, quidquid et ille foret.

Da similes habitusn neutrum dignoscere posse.

Non ita nix albæ par erat alba nivi.

Te, nova nupta, quidem non vidimus pre (24) maritum
vidimus. Illius tu satis ore places.

Par paris ore ore placet. Videt hoc, qui viderit illud.
Tu satis ore viri, sat placet ille tuo.

Vidimus (ob utinma tempus revocare liceret!)

(25) Martia dum coleret Tibridis arva puer.

Mens erat in lingua, cor apertum in fronte nitebat,
fulget ut e vitreo candidus amne lapis.

Blanda verecundos ornabat gratia vultus,
lilia purpureis nectere visa rosis.

Nec licet hanc puerο formam natura dedisset,
qua Driades possent Naiadesque rapi,
captus amore sui, formam puer arte colebat,
nec semel est illam passus amore coli.

Nulla reluctantem devinxir amore voluptas,
solus anhelantem traxit amore labor.

Sentio nunc, iuvenis, quae nuptam forma decoret,
digna sit unde tuo lecta sit una Toro;
si paribus natura pares coniungere gaudet,
qui videt Irindum, te quoque, nupta, videt.

Neuver in alterius defixerat obvia frontem,
lumina, cum bovis tela parabat amor.

Viderat aequales vos ore, animoque, Cupido,
cum Veneri obversus; dic, age Mater, ait,
moribus aequales duo sunt, facieque; quid obstat,

qui essent, qui duo numer erant?

Risit ad hanc Genitrix, atque illasura: fac ergo,
mens quibus est eadem, sit quoque corpus idem.

Tunc (26) Amor, ut sacras Divas incostantis ad aras,
ferri, ac ferre pias vidit utrumque preces,
vulnere confixos, ut pectore iungeret ambos,
vos unum faciens, abstulit esse duos.

Ob ita semper amans tibi, nupta maritus ametur,
ob ita, vir, nuptam semper ~~ha~~ amandus ames.

Gignite progeniem, quae si non gesta parentum
vicerit, antiquos laudibus aequet avos.

Quid vincire novam parat (27) aurea fascia prolem,
impedit herculeas fuscia mimma manus.

Carceris impatiens angos praecurrit, et actis
praeveniet matris vota fidemque patris.

Quidquid grande poest, quodquid laudabile fingi,
(28) par habet exemplum, par opus illa domi.

Fortior ille manu scuthico inferet arma tyranno,
restituetque sacris templa crucemque locis.

Mitior (29) ille animo baculum distinget avitum,
servabitque Petro Pastor ab hoste gregem.

Vivite felices, et felix coniuge coniux,
Nestoris aetatem sospite sospes agat.

Ob ita suscepta felices prole parentes,
felicem videant ambo senesque senem.

Talia ut edideris responsum, littere, quaeres,
improba! sufficient oscula, quae se feres.

Note:

1) Elegia specie carminis luctuosi. Poeta igitur hortatur Elegiam suam ut maerorem deponat, ac deinde viam docet, qua Senogalliam transvolet.

2) Larius, vulgo "Lago di Como". Abdua in Larium influit sub Rhetiae montibus, atque iterum ex Lario effluit apud Leucum, ubi marmoreo ponte lacum terminatur.

3) Frugiferum solum Insubriae, per quod fluit Abdua, donec Abdua in Padum exoneratur inter Placentiam et Cremonam.

4) Padus influit in mare Adriaticum.

5) L.

gallum profectaræ.

- 6) Ravenna urbs antiquissima Galliae Cispadaneæ in ora maria adriatici.
- 7) Paulus infra Ravennam ad ripas Fluvii Rubiconis incipit Umbria. Vide Celarium in Italæ antiquæ descriptione.
- 8) Postquam veneris Pisaurum urbem Umbriae celeberrimam, de qua Scaliger: Hic Romæ primum fulsit spes ultima victæ, hoc est ubi primum Senones domiti a Camillo.
- 9) Nempe Pisuarum videbis patriam urbem novæ nuptæ.
- 10) Intellige Pisaurum, sive ~~Pisæ~~ Isaurum fluvium, ut Lucanus vocat, ex quo urbi nomen. Consule historias, et Calepinum.
- 11) Misus fluvius alluens Senogalliam, qui idei dicitur ditior, quia accedit in se novam nuptam ex Isauro abductam.
- 12) Fanum Fortuneæ urbs Umbriae iuncta mare ad inter Pisaurum et Senogalliam.
- 13) Metaurus fluvius inter Fanum et Senogalliam.
- 14) Senogallia a Gallo senorum gente constricta fertur.
- 15) Alkuditir tribus montibus gentilitiis Baldasinae familiæ, in quorum vertice oliva pingitur.
- 16) Intellige Nobilissimum D. Claram de Gozze pueram ex praeclara familia de Gozze ex Epidauri urbe in Italiam translata.
- 17) Intellige Irindum Aegiensem eiusdem pueræ virum.
- 18) Sensus est: quam tu videris praestare ceteris forma, et quem aliis praestare maiestate, eos esse scias, ad quos mitteris.
- 19) Sensus est: talis forma, et talis candor novorum coniugum non potest fallere oculos tuos.
- 20) Ut securius temeraria sis, et molesta, abest, qui remisit.
- 21) Alluditir gentilitiae faci, quam in comatae specie gestat in stemmate Baldasina familia.
- 22) Terruit species cometæ ignarum vulgus, utpote quod nesciebat esse hymenæi faciem. Cometæ autem infaustum coeli signum creduntur.
- 23) Sed postquam fax, quæ cometa videbatur, cognita est pro nuptiali hymenæi taeda, spes abstulit timorem.
- 24) Vidimus enim, cum degeret in collegio Clementino.
- 25) Martia arva Tibridis hic sumuntur pro collegio Clementino, quod situm est Romæ in Campo Martio ad Tyberis ripas.
- 26) Fingit hic poeta, quod duo novi coniuges, antequam se noscent, saepius Fanum convenient, Fortunam adoratur. Fanum autem, quod hic sumitur ae

voce pro quolibet Fortunae templo, nacet, ut dixi, inter Pisaurum et Se nogalliam.

27) Illuditur fasciis aureis, quibus distinguitur stemma gentilitium novae nuptiae.

28) Nempe nova soboles futura.

29) Alluditur stemmati gentilitio Baldasinae familie, inter cuius maiores recensetur Divus Ubaldus Eugibii episcopus, cuius gratia Baldasina familia eximitur ab omnibus vectigalibus et oneribus in Pontificio dominatu.

FINIS